

۱۱۴۲۰۸

حقوق مالکیت فکری

ترجمه دوره عمومی مالکیت فکری
(سازمان جهانی مالکیت فکری)

مترجمان:

دکتر محمدحسین عرفانمنش
لیلا زارعی

با دیباچه:

دکتر محمود حکمت نیا
معاون حقوق مالکیت فکری وزیر دادگستری

عنوان و نام پدیدآور: حقوق مالکیت فکری/از ترجمه دوره عمومی مالکیت فکری (سازمان جهانی مالکیت فکری)؛ مترجمان محمدحسین عرفانمنش، لیلا زارعی؛ با دبیاچه محمود حکمت‌نیا.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات حقوقی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهري: ۳۴۴ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۳۰-۹-۳
و ضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: Intellectual property law.
یادداشت: کتابخانه.
موضوع: مالکیت معنوی
Intellectual property
شناسه افزوده: عرفانمنش، محمدحسین، ۱۳۶۲ - مترجم
شناسه افزوده: زارعی، لیلا، ۱۳۵۵ - مترجم
شناسه افزوده: حکمت‌نیا، محمود، ۱۳۴۲ - مقدمه‌نویس
شناسه افزوده: سازمان جهانی مالکیت معنوی
World Intellectual Property Organization
ردیbdندی کنگره: K ۱۴۰ .۱
ردیbdندی دیوئی: ۳۴۶/.۰۸
شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۱۳۹۱۰
اطلاقات رکورد کتابشناسی: فیبا

حقوق مالکیت فکری

ترجمه دوره عمومی مالکیت فکری

(سازمان جهانی مالکیت فکری)

مترجمان: دکتر محمدحسین عرفانمنش، لیلا زارعی

با دبیاچه: دکتر محمود حکمت‌نیا

حروفچینی: موسسه فرهنگی حقوقی سینا

صفحة آرایی: زینب حاجتمند

طرح جلد: محمدحسن عرفانمنش

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: اعتماد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۳۰-۹-۳

ناشر: حقوقی

نشانی: تهران، پاسداران، میدان هروی، خیلان و فامنش، بالاتر از مجتمع قضایی غدیر، بین‌بست آبنوس، پلاک ۲۹

طبقه سوم، واحد ۶

تلفن: ۰۲۶۹۱۳۰۷۳ - ۰۲۶۷۵۸۶۱۷

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۳	دیاچه
۱۵	مقدمه مترجمان
۱۷	دوس گفتار ۱: معرفی مالکیت فکری
۱۷	مالکیت فکری چیست؟
۲۰	دلایل اهمیت حقوق مربوط به حمایت مالکیت فکری چیست؟
۲۳	دوس گفتار ۲: حق نشر (کپی رایت)
۲۴	مقدمه
۲۴	حق نشر چه نوع دارایی‌هایی را تحت حمایت قانونی قرار می‌دهد؟
۲۷	منظور از آثار مشتق شده یا اشتراقی چیست؟
۲۹	حق نشر چه نوع حقوقی را تحت پوشش قرار می‌دهد؟
۳۲	حق بازتولید (حق تکثیر)
۳۴	حق اجرا، پخش و مخابره به عموم و ایجاد دسترسی
۳۶	حق ترجمه و اقتباس
۳۶	حقوق معنوی
۳۷	مفهوم دقیق حقوق معنوی چیست؟
۳۹	حق نشر چگونه کسب می‌شود؟
۳۹	منظور از ثبت اثر چیست؟
۴۲	انتقال حق نشر
۴۵	محلودیت‌ها و استثنایات
۴۸	ضمانت اجرا
۵۴	حمایت حق نشر چه مزیتی برای کشورهای در حال توسعه دارد؟
۵۶	قلمروی عمومی در قانون مالکیت فکری به چه معناست؟

..... ۱۰۶	نشانهای جغرافیایی
..... ۱۱۵	درس گفتار ۶: طرح صنعتی
..... ۱۱۵	مقدمه
..... ۱۱۷	تفاوت بین طرح صنعتی و علامت تجاری چیست؟
..... ۱۱۷	تفاوت بین طرح صنعتی و ثبت اختراع چیست؟
..... ۱۱۹	چرا باید از طرح‌های صنعتی حمایت قانونی نمود؟
..... ۱۲۰	منافع ثبت طرح صنعتی برای مصرفکنندگان
..... ۱۲۰	الزامات حمایت از طرح‌های صنعتی چیست؟
..... ۱۲۱	چگونه می‌توان از طرح‌های صنعتی حمایت کرد؟
..... ۱۲۲	حمایت قانونی توأم با طرح صنعتی
..... ۱۲۲	دوره اعتبار حمایت از طرح صنعتی چه میزان است؟
..... ۱۲۳	چگونه می‌توانید از طرح صنعتی خود در سایر کشورها حمایت کنید؟
..... ۱۲۴	خلاصه
..... ۱۲۵	درس گفتار ۷: ثبت اختراع
..... ۱۲۵	مقدمه
..... ۱۲۶	ثبت اختراعات
..... ۱۲۶	ثبت اختراع چیست؟
..... ۱۴۲	اسرار تجاری چیست؟
..... ۱۴۳	آیا اسرار تجاری با قوانین بین‌المللی فعلی مالکیت فکری به رسمیت شناخته می‌شوند؟
..... ۱۴۴	قلمروی عمومی در محتوی ثبت اختراع به چه معنی است؟
..... ۱۴۵	روش‌های ورود اختراع به حیطه قلمروی عمومی
..... ۱۴۷	قلمروی عمومی و اصل سرزمهینی
..... ۱۴۷	قلمروی عمومی، استثنایات و محدودیت‌ها

دیباچه

مالکیت فکری مجموعه‌ای از نهادهای حقوقی و اقتصادی است که در صد است از فناوری جدید و آفرینش‌های فکری و شهرت اقتصادی حمایت کند به گونه‌ای که منافع فرد و جامعه به صورت متوازن تأمین شود. این امر مبتنی بر حمایت حقوقی و ایجاد انحصار در استفاده برای مدت معینی است. به گونه‌ای که فرد به عنوان مخترع و یا طراح و یا آفریننده اثر و یا ارائه محصول متمایز به جامعه خدمت کرده و در ازای آن انحصار در استفاده دریافت کند. این طرح هوشمندانه حاصل تلاش و تجربه بشر در کشورهای مختلف بوده است. ایران نیز به اهمیت این حوزه واقف بوده است و در اسناد زیادی چون نقشه علمی کشور به آن پرداخته است. افزون بر این از سال ۱۳۰۴ تا کنون قوانین مختلفی به تصویب رسیده است.

حمایت سرمیانی و درون ساخته حاکمت کشورها را به این نتیجه رساند که برای تجارت جهانی و رد و بدل کردن فناوری و محصول نیاز به همکاری دارند. این همکاری‌ها در قالب معاهدات متعددی صورت‌بندی شد و مورد توافق کشورها قرار گرفت. افزون بر این کشورها در سال ۱۹۶۷ «برای تشویق و حمایت از مالکیت فکری» از طریق همکاری میان کشورها سازمان جهانی مالکیت فکری (واپو) را تأسیس کردند. بخشی از فعالیت این سازمان تبیین مالکیت فکری و شاخه‌های آن است تا بتوان در سطح بین‌المللی به وفاق مفهومی دست یافت. این امر به صورت دروس و متون و دروههای آموزشی به کشورها ارائه می‌شود.

وزارت دادگستری جمهوری اسلامی ایران نیز با همکاری واپو دوره‌های متعددی را در خصوص آموزش مالکیت فکری طراحی و اجرا کرده است. لکن یکی از خلاها کمبود منبع آموزشی است. از همین رو منابعی نیز توسط این سازمان تهیه شده است. از جمله اینها کتاب حاضر است. این مجموعه ترجمه دوره عمومی مالکیت فکری است که توسط آکادمی واپو در قالب مجموعه دوره‌های آموزش از راه دور ارائه می‌گردد و همه ساله طیف گسترده‌ای از کنشگران و علاقمندان در سراسر دنیا این دوره را به عنوان دوره ضروری و پیش‌نیاز برای دوره‌های پیشرفته‌تر سپری می‌کنند. دوره عمومی

مالکیت فکری شامل مفاهیم و مصادیق متعدد و مختلف حقوق مالکیت صنعتی و ادبی و هنری و حقوق مرتبط است.

اثر حاضر که ترجمه و نشر آن با اجازه آکادمی واپس بوده است، توسط دکتر محمدحسین عرفانمنش، استادیار دانشکده حقوق دانشگاه آزاد - واحد تهران مرکزی و خانم لیلا زارعی، مدرس کانون پرنت آرایان به فارسی برگردانده شده است.

نویسنده‌گان این اثر در صدد بوده‌اند مفاهیم و گزاره‌های مالکیت فکری را به صورت ساده توضیح داده و با ارائه مرزبندی‌های مفهومی و ارائه مثال‌های فهم درستی از آن به مخاطب ارائه دهند. البته ادبیات نوشتاری این اثر در ارائه مصادیق و مثال‌ها ممکن است کاملاً مطابق با سلیقه ایرانی نباشد؛ لکن برای حفظ امانت بدون هرگونه تصریفی اثر به فارسی ترجمه شده است. مترجمین اثر نیز خود از اشخاصی هستند که در زمینه مالکیت فکری فعالیت داشته و تلاش مجданه‌ای کرده‌اند تا ترجمه خوب و دقیقی از اثر ارائه دهند. امیدوارم اثر حاضر در توسعه مالکیت فکری ایران و ارائه مدل مفهومی روشنی از آن موثر باشد.

دکتر محمود حکمت‌نیا